

SZEGEDI HIRADÓ.

30-ik szám.

Csütfőtökön, április 18-án 1861.

Harmadik évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, csütfőtökön és vasárnap reggel.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Vidékre postán és Szegeden házhozordással: Egész évre 8 ft., — félévre 4 ft., — évfolyamra 2 ft. oszt. ért.

Helyben elvettve a kiadó-hivatalból: Egész évre 6 ft., — félévre 3 ft., — évfolyamra 1 ft. 60 kr. oszt. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az 5thasos petitor egyszeri hirdetésül 7 ujkr. kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 ujkr. A nyilatkozás a háromhasos petitorsiglati díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Széchenyi-gyászünnepe Szegeden.

(Április 14-én.)

Egy éve mult, hogy a legragyogóbb csillag lehullott a magyarok egéről.

Völgyön, rónán meggyászolták már a szomorú esemény évnapját; és Szeged hátramaradt?

Ne féltsetek Szegedet! Akkor vette ez a csapást, mikor ti: ott kezdődött ennek gyászja, ahol a tietek. Akarhatjátok-e megérteni azt, mivel ő tovább hordja szíve keservét?

Szeged mindig méltó maradandó nevére. Ha van, ki nem ismeri a magyart, jöjjön, legyen tanúja Szeged népe örömeinek, bújainak.

Együtt érezi ez az örömet a nemzettel, s együtt nyúgi vele a fájdalmat.

Ha van, ki nem ismeri a magyart, jöjjön Szegedre, és itt találja kicsinyben a nemzetet.

E nép gondolkodása, szavai, tettei mindenben és mindenkor a nemzetnek ősi, valódi jellegét hordják magukon.

Nézzétek e népet, midőn szenved, anélkül, hogy csüggedne; midőn hallgat, anélkül, hogy lemondana; midőn fölemelkedik, anélkül, hogy lármát ütne; midőn küzd, anélkül, hogy jutalomra gondolna; nézzétek e népet, midőn alkotmányos jogainak gyakorlására kel, midőn jogainak védelmére fegyvert ragad; hallgassátok meg szíve dobogását; lessétek meg lelke vágyait, azután — ítéljétek!

Midőn országzszerre meggyászolták a legnagyobb magyarnak, a nemzet látnokának letitkint: Szeged akkor is az egész hazának képét tünteti föl.

Alig tévő le a gyászt, melyben a világ Megváltójának kinszenvedését kesergő, és ismét fölvevő azt, hogy a haza prófétajának haladt sírassa.

Egy éve mult, hogy Magyarhon legnagyobb fia sírba szállott. Halálának évfordulati gyász-ünnepet a város meg Szeged.

Tegnap este a városi hárangja hirdeté a közös gyászt.

Ma már jóval 10 óra előtt annyira megtelt a feketébe vont belvárosi egyház, hogy a városi tiszték és képviselők, a kaszinó-egyesület és az iparossegédek egyletének tagjai is nagy nehezen juthatának be.

A borostyánkószoris gyászravatal körül 12 városi tiszt- és 12 képviselőnek szövcnekei lobogtak.

A nyugusisét városunk lelkes főpapja tartá teljes segédlettel.

Az egyházbá be nem fértek serege az egyháztér tölt meg. Számukra szabad ég alatt külön szent mise tartaték.

Urfölmutatás után a Kőlesey-himnusz, mise végévet a szózat énekeltek el.

A szertartás fonsége, a gyászravatal fénye és a néma bú az arcokon a látványok világába ragadá lelkiünket.

A multnak képét látók visszavarázsolva, és föllebben a jövőnek fátyolát.

Lelkiünket magasult érzelemmel tölté el a látvány.

— — — Pusztító vihar vonult el a táj fölött; durva keze kitépte, letörte a legszebb virágokat.

Amelyek megmaradtak, búsan csüggesztek le fejcsékkéit.

Mily jól esnék nekik, ha a nyugvó nap játékony melegével fölülthetné őket! De ezt fellegek borítják, s csak loppal küldhet az árva virágokra egy-egy vigasztaló s reményadó sugarat. Sok küzdelmébe kerül is, pedig ereje már különben is hanyatlak.

A kaján fellegek még a haldokló sugarakat is irigylak a földnek virágaitól.

Még egy kínos küzdelem, még egy reménytadó sugar, és a kimerült nap lehanyatlak.

Letitné karóvond? kacajt fakaszt a fellegek sötét kebeléből, fájdalmas fohászt a virágok kelyhéből.

De im a napnak letitnével meghül a levegő, s az ég harmata új életet ad a virágoknak.

Oszlak az ég; hasad a hajnal; új erőben, új fényben kel a nap.

A virágok vígan emelik föl fejcsékkéiket, és ő lecsókolja róluk a harmatot. —

Multadat, jelenetet és jövődet szemlélteti velünk a látvány, kedves hazánk és nemzetünk.

Multából kedves esztajnalkent sugárzik vissza legnagyobb fiadnak élete; jelenetet harmatos éjként szállta meg halála; jövődet fényes hajnalhasadtékné fogja átragyogni az ő szelleme.

Áldva, örökké áldva legyen emléke!

Bárang.

A koronázás.

A legközelebb összehitt országgyűlésnek egyik feladatá levő, hogy az egyszersmind koronázó is legyen, nem lesz idén kivüli t. olvasóinknak emlékezteté a koronázási szertartást és annak közjogi jelentőségét visszaidenzi.

A koronázási szertartás csaknem egy idejű nemzetünk történetével, és így már csak régiségé néll fogva is tiszteletre méltó. Mert hiszen a történetből ismeretes, hogy II. Sylvester pápa koronát küldvén sz. Istvánnak, ez leve magát 1000-iki évben megkoronáztatá, mit aztán valamennyi utódja követett, II. Józsefet kivéve, kinek éppen azért minden rendeltei és kezesárványai törvénytelenek. A vezérek korában a vezíri méltóságra fölavatás másé ké történt, s mint a régi írókól kitűnik, egészen harcias jellemű volt, és abból állt, hogy a fejedelmét paizsra állítva vagy ültetve, vezértársai fölémelték.

Egyébiránt, ha arról régebb történetiről hallgatnánk is, maga a koronázási szertartás, mely a legszebbek egyike, eléggé tanúsodik annak tiszteletre méltó régiségéről. Mióta a Bécsben székelt folséges Habsburg-ház nyújt a törvények értelmében Magyarországnak királyokat, e szertartás, mely azóta, III. Ferdinánd soproni és Ferenc budai koronázását kivéve, mindig Pozsonban történt, azzal

kezdődött, hogy az érkező király az ország határára ünnepélyesen fogadtatván, Pozsonba kísértetett. A pompa, melylyel a koronázási tény történik, mond Schwartzner, megfelel az ő kor szellemének, mely oly örömet nyilatkozik jelvényes eszékmenyekben. A fűszerepek, a királyok, mint főszemélyen kívül, az esztgomi érsek, nádor, püspökök és a világi ország zászlóai közt vannak fölvezetve. A eszékmeny valamely templomban megy végbe. A koronázásra kitűzött napon a koronázandó király magyar fölvezetben az ország zászlóainak, kik a koronázási ékszereket előviszik, továbbá az ország nagyjainak és rendinek számos lovas kíséretében a koronázási egyházbá bevezetetik. Két püspök a fölvezet élé kíséri. Ekkor régebbi korban a nádor az oltár felső lépésőjére menvén s az ország koronáját fölmenlén, három ízben ismételte magyar nyelven e kérdést: „Akarjátok-e, hogy a jelenlevő N. N. királýságra koronáztassék?” Erre az ország rendei szintén háromszor felelték: „Akarjuk, éljen, éljen, éljen a király!”

Ennek megtörténte után a király terdelve, az esztgomi érsek kezébe letette az esküt az evangéliomra a pápai könyvből vett forma szerént, melyben népének igazság és bekeszereteket, továbbá a vallás szögdínak és ékes jószágának ótalmat fogad. Ez eszt első eskü egykori a koronázással.

Erre elkezdvén a minden szentekhez való litánia, jobb karján, vállán és hóna alatt a szent kenetelt fölkenetik és sz. István palástjába fölvezetetik. Elkezdődvén a nagy mise, az epistola fölolvassása után egy érsek és egy püspök oltárhoz vezeti a királyt s a mellette álló kalocsai érsek az ország primásához e szavakat intézi: „Reverendissime pater! Postulat sancta Ecclesia Catholica, ut presentem serenissimum Austriæ Imperatorem et Bohemiæ regem ad dignitatem Hungariæ regni subleviset.” (Föltételendő atya! A kathol. anyaszent-egyház kívánja, hogy a jelenlevő osztrák császár és eszt király magyarországi királyi méltóságra emeltessék.) A primás viszont kérdézi: „Setis illud dignum et utilem esse ad hanc dignitatem?” (Méltónak és hasznosnak tartjátok-e őt e méltóságra?) Ismét a kalocsai érsek felel: „Et novimus et credimus eum esse dignum et utilem Ecclesie Dei et ad regnum huius regni.” (Tudjuk is, hiszt szik is, hogy méltó és hasznos Isten egyházának és országának kormányzására.)

Ez előmenyek után következék maga a koronázás. Az új király a primás kezéiből veszi át sz. István kivont kardját, s utána közvetlenül fejére teszik az esztgomi érsek és nádor a koronát. Ezután az ország kormánypálcáját jobb, arany al-máját bal kezében tartva, a király hangoz éjlen! kiáltások, „Tegéd Isten dicsérik!” zengése és ágyúk dörgése szik a trónra emeltetik.

Elnekeztetvén az evangéliom és a Credo, ismét tesszák a trónról, megcsókolták a feszületet és evangéliom könyvét, s éneklés és imádságok közt áldozik.

A misédaloztat bevezetvél a király előbb le-ült öltözétkében és ékszerökkel, a rendek és a nézők ezretől kísértetve, harangok zúgása és ágyúk dörgése közt gyalog megy a templomból és e végre készített vörös, fehér és zöld posztóval bevont padolaton. Előtte mennek a sz. korona alá tartozó 10 ország zászlóvivői és a kir. kinstárnokok, ki jobbra, balra arany és ezüst emlékműkért ször, s a posztó is, melyen átmenetek, közpédaiú bocsátaták. Így érnek egy más, e célra rendelt templomba, hol a trónt elfoglalván, a nádor és a magyar udvari főkanecellár által fölvezetve nevezett férfiak, kik előtte bal térdőkre hajolnak, sz. István kivont kardjával jobb vállukon érintve, ez által öket aranyarkantyús vitézekké avatja.

*) V. Ferdinánd koronázásánál 36,000 ezüst és 11,000 arany érem készítették, az eskü 2 1/2 lat nébihé-gekké. Kiosztottak pedig 18,000 ezüst és 6000 aranyérem. A maradék magánosoknak adatott el, 4000 ezüst-érem pedig ismét beolvastottak.

Innen is kijöve, következnek a lehető legfrissebb és tüneményesebb menet. A király koronázási díszöltözetében, az ország zászlóival a koronához tartozó országok zászlóit tartva kezében, valamennyi püspök tüneményes díszben a gazdagok kíséretével lovakra ülve, kísérik a megkoronázott királyt a három színi posztóval bevont emelvényre, melyen szabad ég alatt sok ezrek jelenlétében elmondja az esztergomi érsek után az ügyvezető decretalis esküt, melyben magát az ország minden rendi lakosai jogainak és szabadságainak megőrzésére kötelezi. Decretalisnak az eskü azért nevezetik, mivel az országgyűlési végzetmények (decetali) közé szokás tartatni.

Most az ügyvezető királydombra lovagol, mely e célra készítették, hol az ország kardjával a világ négy téra felé vagy a levegőben annak jeleit, hogy az országot a világ bármely részéről fényelő ellenség ellen fogja őtalmazni.

Az egész tüneményes és megható szertartást a koronázási lakoma fejezi be, melyre a királyi hercegeknek kívül a primás, nádor, kalocsai érsek, néha pedig a külföldi követek is hivatalosak, s melynél az ország zászlóival, u. m. főlovász, főpárháncs, főkamrás, főasztalosok, főajtóálló, főudvarnok, régi szokás szerint, ebéd körüli tiszteltetést tartják.

Az ékep megkoronázott királyt az országgyűlés pénzbeli ajándékai szokta a XVI. század óta megemlékezni. Ennek mennyisége különböző időkben különbözött. Így az utolsó koronázás alkalmával V. Ferdinánd királynak e címen 50,000 aranyat szavaztak meg. Hasonló ajándékok tisztelt meg a királyt is ennek koronázási alkalmával, s Ferenc királyt nevet közt az elsőnek 25, a két utósónak 50—50 ezer arany adták.

A koronázás közjogi jelentőségéről a jövő cikkben fogunk szólni. —i— s.

A szerbek kívánatai.

Hazánkra nézve nagy fontosságú kérdés a többféle nemzetiségű kívánatainak megoldása. A magyar nemzet bizonyosan kész lesz minden jogos kívánatot kielégíteni. Addig is, míg ez megtörténik, érdekes a nyilatkozó hangulatot figyelemmel kísérni. Így a szerbek nemzeti gyűlésében eddig negyféle nyilatkozat merült föl, melyeket sietünk t. olvasóinkkal megismertetnünk.

I. Az első Stojakovic septemvir programja, melynek rövid kívánata következő: A biztosság csak külön, azaz önálló belügyhatással, nemzeti szervezettel a választott vajdával bíró területben találhat föl. Kívánják tehát a szerbek: azon területet, hol a szerbek többségben élnek, „Vojvodina srbska” nével; továbbá e területen önálló igazgatást, mely csak a magyar központi hatóságtól függjön, szerb nemzeti berendezéssel és választott vajdával. A szerbeknek a vajdaságban hatarozott autonómiával kell bírnunk, mint bírnak a jászok és kunok; tarthatnak emel fogva időszakonként nemzeti congressust, melyhez tartozzék: a tartományi alapszabályok előterjesztése, a magyar országgyűlésben hozott törvények kihirdetése, a politikai igazgatás ellenőrzése, az adókat egyes kerületekre kiosztása és a vajda választása. Továbbá együttes képviselést a magyar országgyűlésben a congressuson választott 20 képviselő által. Hivatásos nyelv legyen a ciryll helyesírás szerb nyelv, szabadságukban állván egyes községeknek a nyelvet megválasztani, valamint a congressusban is a vajdaságban divatózó bármely nyelven szabad szólni. A magyar felsőháznál székkel bíró pártarcha meltsága a karlovi metropolitától elválaszthatlan. A vajdasági megyék számára neveztesse nek ki főispánok, megyei instintiók helyett kerültek előjárók működjenek, kik 3 évre szabadon választatnak. Állandó bírák és törvényszékek, főlebbviteli törvényszékek. A magyar kancelláriánál vagy helyette állítandó más hatóságnál különösen osztály a vajdaság kormányzatát, iskolai s egyházi alapítványaira nézve. A házsmélyes táblához két szerbnek kinevezése. A határvidékekből azon vidékek, hol szerbek laknak, a vajdaságba esatlansassanak.

II. A második program lényeges tartalma következő: 1) Nemzeti önállóság, hasonló a jász és kun kerületéhez. Ujvidék a vajdaság székhelye, hol a közgyűlések tartatnának. 2) A vajdaság álljon Alsó-Bácsból Zomborral és kerületével, Torontálból a batzföldi és billeti nemzeti kerülettel nékül, a verseri kerületből és Szerémegből; a határvidéki fölhasználati után pedig meg a pétérvári, pancsovi, fehértéplomi és csajkás kerületből. Főispán nem kell, de választott alispánok, és pedig Alsó-Bácskára 4, Torontálra s a verseri kerületre 3, Szerémegre 2. 3) A vajda birjon helyely a felsőházban. Épvénze 40,000 ft. 4) A vajda szabadon választassék. 5) A magyar királynak és udv. kancelláriának egy-egy szerb tanácsos a kellő személyzettel, kik a vajdaságilag szerb nyelven leveleznek. 6) A vajdaság színei a nemzetiek (vörös, kék, fehér), a címer nemzeti kereszt 4 tűszaggal s a vajdakoronával. Védzszt az S. Sabbas. A vallás nevezessék keleti orthodoxnak.

7) A magyar király viselje a szerb nagyvajda nevet.

III. A javaslattelelre kiküldött 14 tagú választmány szabadlevél tagjainak véleményét magában foglaló program, következő tartalommal: 1) Magyarország törvényhozó testülete ismerje el a szerbek mint nemzetet. 2) Hol a szerbek többségben vannak, ismertessék el szerb testületnek szerb vajdaság címmel. A király egyszerűsmond a szerb nagyvajdájá. E területet képezze Szerémegye, a pétérvári hataréred, Bácsmege alsó része a csajkás zászlóaljja, a bálnásnak Maros, Tisza és Duna közti része (tehát Torontál nagyobb, Temes kis része), Krassóbel egy helység, pancsovi hataréred s a szerb bálnásnak egy része. 3) E terület egyenlően élvezné az alkotmányos és nemzeti jogokat. 4) A magyar törvényhozs ismerje el e terület önkormányzatát oly mértékben, mint a megyéket. 5) Szerb vajdasági gyűlés (szkupstina) a magyar országgyűlés előtt Ujvidéken. 6) A vajdát, ki csak a keleti egyház híve és szerb lelet, a szkupstina választja. Fizetését a király hatarozza meg. A vajda a felsőház tagja. 7) A vajda elnökelete alatt szerb kancellária. 8) A szkupstina hatásköre: a) a vajda választása, b) tanácskozás azon ügyekről, melyekről a megyék, c) az igazgatás ellenőrzése, d) filterjesztések a királyhoz s előterjesztések az országgyűléshez a nemzeti szükségekre és panaszokra nézve, e) két követ választása a magyar országgyűlésre, f) választási kerületek fölhasználása a magyar országgyűlés küldendő követek választása végett. 9) Első folyamodású hatóságok szervezése a magyarországi mintájára. 10) Ujvidéken főlebbész és választótörvényszék. 11) Hivatalos nyelv a szerb, de a községekben és szkupstinában más nyelven is szabad nyilatkozni. 12) A magyar központi hatalomnak a szerbek árnyalg legyenek képviselve. 13) A legfőbb törvényszéknek két vajdasági szerb. 14) A szerbek közös congressusa érvényben marad. 15) A patriárka tiszte legyen a karlovi érsekséghez öszekapcsolva. 16) A határvidégek hozatassék be polgári igazgatás. 17) A magyar lobogó mellett a szerb is használtassék. A védzszt az S. Sabbas; a keleti egyház ismertessék el törvényesen orthodox keletnek. 18) Mindez intézmények beiképzelytetvén, az ország alapörvényét képezzék.

IV. Végre Csernovics Péter programja, mely így hangzik: 1) Színtetessék meg a végvidék katonai szervezete, melyre most, a török hatalom elgyöngülése után, többé nincs szükség, s vármegyéké alakítottván, a többi megyékkel egyenlő jogokkal birjon. E területhez esatlaltván meg a Szerémeg, és képezzé a vajdaságot. 2) Az ország zászlóainak száma egygyel szaporítottván, ez legyen a szabadon választandó szerb vajda. 3) A patriarchatus ismertessék el törvényileg. 4) Mondassék ki a gör. n. e. hyerarchiának a r. katolikusával közjogi egyenjóság. 5) Tökletes önállóság vallás tekintetben. 6) Függelenség az iskolák körül, az országos föltételeket elismerése mellett. 7) A szerb nyelv egyenjosztása a magyarral törvényhozsai és községi ügyekben úgy, hogy a szerb vajdaság területén a törvényhatóságoknál a szerb legyen a hivatalos nyelv; a községekben a választás a lakosság többségétől függjön. 8) A kinevezéstől függő hivataloknál kellő tekintet legyen a szerb nemzetre. 9) A vajdaság valamely nagyobb városban egy szerb nemzeti tanácsot, jogakademiával. —br—

Országgyűlés.

Addig is, míg az „Országgyűlési közlemények”ben bővebben értesíthetünk t. olvasóinkat, csak röviden említjük, hogy ma a felső, mind az alsóház nagyobb részben befejezve az igazolási munkálataikat, f. hó 16-án mindkettő ülést tartott. A képviselők rövid gyűlésében jelentést tettek az igazolási eljárásról, s a később beadott kérények bizottságoknak kiadattak. A felsőházban jegyzőül Szentiványi Márton választott; id. Majláth György tiszteletre gyászmezei rendezése elhatározott; a Szechenyi-gyásznappegy jegyzőkönyvbe vétetett; az elnök megbízott, hogy a nem igazolt és meg nem jelent tagokat fölszólítsa stb.

Tárogató.

*** Szechenyinek gyásznappe a felsővárosi egyházban f. hó 15-én tartott meg. Sümegey Károly, a szegedi minoritarendű atyák déd főnöke s felsővárosi plebánus ir teljes segédlettel mondá el a nyungsit, melyet az egyháznak a gyászhoz alkalmazott díszítmény kiválóan emeltek. Az egyház minden oltáránál egyidőben tartaték mise a nagy halottért; kiért annyian jövének imádkozni Istennek bemutatni, hogy a téres egyház egészen meglett.

Tegnapelőtt nem messze a városházától már égett egy istállóban a takarmány, midőn azt észrevették, és szerencsésen elfoltották. A kocsis fogva van.

— Mult vasárnap Jirku Antal bádósos segédét, az új-szegedi népkert melletti gyepen, Pap András szabósegéd barátja egy véletlenül elsült pisztolyal agyonlőte; a szerencsétlen a kapott lövés után csak 4 percig élt. A pisztolyban csak három csök volt, de mind a három a tüdőbe hatolt, s így a halálának rögtön be kellett következnie. A tettes fogva ugyan, azonban két szemtanú bizonyítás szerint, a meghalt épen azon percben ugrott a pisztoly elé e szavakkal: „én lövöm ki”, midőn a pisztoly elsült. Ezen eszt az azon tapasztalás, hogy kiskorunk a más illetéketlen egyének fegyverrel visszaléd követnek el, indította alkotmányos hatóságunk oly szigorú rendelő kibocsátására — melyet bárha a magyar törvényekkel s a közgyűlésben elfogadott elvvel össze nem egyeztethető is, jelenleg mégis időszertelem tartuak.

— Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a gyakrabban előforduló éjjeli lopások ellen is intézkedő városi hatóságunk, amennyiben rendelő, hogy a városban tartózkodó idegenek bejelentessenek.

— A nálunk tanyázó vadász zászlóalj, az új-szegedi népkertnél melletti legelőn tartja egykorlatait, ezek bevezetvéle a legcység mindenemél testgyakorlásokkal tölti kedvét: így történt, hogy a hó 13-dikán a gyakorlat után többen egy gulyát alakítottak, t. i. összecallt vagy nyole ember, csek vállára ismét néhán, úgy, hogy legföltül egy áll; parancsszóra a fűtállokak el kell ugrani; a legföltül lengrott nyáron, de élelletlen emelvetlen föl, a katonai körödhöz vitetett. — A boncolás igazoló, mikép az ugrás által szíve megszokták.

A napokban egy városi tisztviselőnknek, Szaboos megyéből megelteszt vastagságú levele érkezett, annak egyik oldala es. kir. sasos posztóval volt lepecsételve, a debreceni es. kir. postabizonyoson nagyszerű terveknek vétnyomába jöhetni, midőn a levéltek szentségét lábbal taposta. — Magyarok Istene! mikor állított helyre a magyar minisztereket, hogy lenne valaki, ki a levélbőlontó uraknak ujjaikra koppantana.

— Csongrádnak kaszinói elnökül Sváb Jakab ottani vagyonos izraelita választottak.

— Pestről írják nekünk e hó 16-ikáról, hogy ott a legmelyebb esend uralkodik, melyet még a „Hírnök” vésharangja sem volt képes megzavarni. A képviselők naponként tartanak értekezletet, s előkeztelnek nagyobb esatára. A békés kigenyiltes reménye igen-igen vékony hajszálon függ. Miért? Mert — mint az esztergami óvás indokolja, a nemzet nem bíhet, nincs mi és kibe bízni. Bésben meg látszatra sem teritene makrokra palástot, mely lojalcs eljárásról tenne legelőbb ígérteit. — Uj-Bessenyőn, mint a „D-m” írja, a esatádi püspök leforholta a tanítókat a magyar nyelv tanítására; de a lelkes sváb község követeli ezt a tanítókat.

— A Bartakovics Béla által alapított egy megyei kántor tanítói nyugdíjintézet pénzalapja 1860 végén 31,039 ft 44 krt tett.

— Teleky László meleg szavakkal közszón Sopronmegyéhez ir leveleiben az iránta tanított részvétet. Ott (t. i. külföldön) u. m. helyem volt, honnan erőszakosan elszakadtam. Volt egy bonfiumi hitásvom, melyet nem teljesíthettek többé, épen azért, mert hon vagyok. Végre megemlekezik Szechenyiről, ki Sopronmegye adott a hazának.

— Békére esakugyan van kilátás. Mult héten Tirolból érkezett 70 új ágyút és 6 mozsart raktak száraza az új-péti kikötőben; többet azért nem, mert egy szállító dereglye, az ágyúkkal együtt, elslytett.

— Egy felföldi német város polgárai egyetemesen át akarván német neveiket magyarra változtatni, Pákh Albertet fölszólították, hogy alitson össze számukra legalább 30 célszerű magyar nevet, melyek közül választassanak.

— A község művészeti társulata megalkult. Pártfogója Mr. Bathany Arthurné, elnöke K. Keglevich Béla, titkára Plachi Ferenc.

— A nemzeti színházra a „M.S.” figyelmezteti az országgyűlést, hogy azt átvenn, a 12 évi elmaradt számadást követelje.

— Budán f. hó 9-én leplezték le a város-ház terebéneg K. Szechenyi arcképet, mely alkalommal Kammermayer Károly, főjegyző lelkes beszédet mondott.

— Az országgyűlési képviselők körül a következő adatokat közlik: A megjelont 300 tag közt van 118, ki már az 1848. országgyűlésben is volt képviselő, s ezek ügyünk bukása után mind porbe fogtak; 40 olyan, ki halála vagy börtöne miatt ítélt, mit nehányan külföldre meneküléssel kerültek el. Volt honvédszt 12, lelkes 11 és pedig 6 róm. kath., 2 gör. kath., 3 ref., 1 ág. ev.; mágán 32, szankvetésben élő 3 (Pilszky, Klapka, Simonyi), esásári hivatalnok 2 (Horváth B. és Dobranszky); ez utóbbi választása ellen vizsgálat rendeltetett.

— Reguly Antal, korán elhunyt tudósunk síremlékét eddig Bohus Szögényi Antónia ártólgyélnél 265 ft gyűlt össze.

— Trótk János ur, a „P. Hírnök” szerkesztője egy lapban a zsidók emancipációjá ellen közölt cikkért macskazenevel tiszteltetett meg.

— Az eperjesi lelkes hölgyek egy új nemet tördöltek fel a pénzszerezésnek. Ugyanis a férfiakat, kik a jótékony növegyetnek március 23. tartott alakuló gyűlésen megjelentek, megadóztatták. Az ékező begyűlt 135 forint „arad akadozását” cím alatt esatoltattak az egylet alapítókéjéhez.

— Id. Majláth György, a köztisztelőti volt országbíró f. hó 12: 15 órában meghalt. — Az erdélyi Reichsrath, nemzetes Mager úr tiszteletére rendezett gyűjtést a megisteltendő nevéhez illesz sorányul jövedelmé. Magyarországól bejött 0. Erdélyben pedig 500 forint? Nem, krajcar.

— A pesti jogászok kérvényt nyújtottak be az alsóház korolénkéhez azírat, hogy a képviselőházban bizonyos hely jölöltessek ki számukra. A kérvény, Palóczy ígérete szerint, közelebb a ház elé fog terjesztetni.

— A fináncok a pesti dnaparton megdöngözték. Egy gőzhajó fűtő neje ugyanis egy csomó dohánynyal szállt ki a partra, s azt talán árulni akarta. A pénzügyörök azonnal neki estek, s nem csak a dohányt elvették, de a szegény aszszonyt is be akarták kísérni. Midőn ezt a nép elenizte, a sőgorok kirántották gyűlésközt, melyeket azonban csakhamar elszedtek tőlök. Természetes, hogy bürgő éjárásunkat néhány ütlegetek beillő erőgátással is jutalmaztattak. Végre a megjelent városi csendörök a városházába kísérték be őket.

— Pulszky Ferenc, mint megválasztott képviselő szabad mentellevelet kért B. Vaytól; mi azonban tette megtagadtattott.

— Teleky Lászlónak f. hó 13-ára fiákyászenét terveztek, mely azonban, nehogy célzásnak lássék, hogy épen a történeti nevezetességgel ápril 14. előestéjén történt, elhalasztott. Ily gyöngyök a magyar még akkor is, midőn minden oldalról ingerlik.

— A „Patrie” Pesten időző munkatársa a nevezett lapnak ismét levelet írt, melyben leírván a Szechenyi-gyűszűnnevet, a nagy hazafi működésével is megismertette hazája olvasóit. Ezután pedig az országgyűlés működésének és céljainak tárgyavatott ismeretessé közi.

— A szebeni helytartóságtól az adóbehajtásra nézve azon rendület érkezett Kolozsvárra,

hogy az adóval bíráltakban levők egy félézsázd katonát tartassanak mindaddig, míg tartozásukat lefizetik.

— Az erdélyi kir. gubernium batáskörét elfoglalta. F. hó 11-én ünnepélyes veni sanete után az njonnan kinevezett tanácsosok s titkárok fölésketettvén, ezután gróf Mikó kormányzó szép beszéddel megnyitotta az ülést. Meltánylandó szabadelvűség a kormányzó úrtól, hogy az ünnepélyes megnyitáshoz a közönség is bebecsátott.

— Szebenben 13-án volt a százsz nemzet grófiának, b. Salmen Ferencnek ünnepélyes bevonulása.

— Sokeszevis a báui méltóságról csakugyan lemondott; utódaul Philippovich von kizemelve.

— Benedek tábornernagy fölívást becsátott ki a választói joggal bíró katonákhoz, melyben többi közt mondja, hogy a császár mindent megadott népeinek, mit a korsorlelem kíván; engedett, amennyit engedhetik. Honvétt van u. m. mégis az elégedetlenség? „Künn ellenséges kormányoktól, az ezek védelme alatt minden országból való, szünet nélkül nekikdülő forradalmároktól, kik Ausztria ellen csak gyűlölettel vezetvete, az új intézmények bekes fejlődését minden aron akadályozni akarják, s pénz és albizátások által mindig új nyugtalanságokat szítanak; benn ez igazatások okozói gyárolnak nélküli orvosok és ügyvédek, hír- és peuszomjas újságírók, elégtelien tanárok és tanítók, kik mindnyájan szerepelni s ezíton boldogulni akarnak — az eladósodott köznemesség, melynek maga az Urísten sem tudna alkotmányt teremteni, hogy adósságait kifizesse vele, oly emberek, kik hiszaból szeretik magokat hallatni, végre néhány gyáva mágns, kik félnek népszeriségüket kockáztatni.” A magyar mágnosok ez ügyben gr. Károlyi Istvánnal értekezletet tartván, a tábornernagy úrhoz ugyanazon uton, melyen a sértés érkezett, komoly tiltakozást intéztek, melyet mágnasaink nagy része alart.

— Stambulból írják, hogy oda a napokban a Duna felől hatvan magyart várnak, kik No-lában a magyar legió zászlója alá kívánnak lépni.

— Belgrádból írják, hogy Szerbiába 620 lélekbelő álló 102 bolgar család költözött át 1415 marhával és minden ingóságával, a török agák és hatóságok földözése s bantalmazásai elől menekülve.

— Lembergben is szépen értelmezik a sajtószerződésig. A „Przedlad povschny” (Altalanos szemle) című lap „nemzeti igazat” miatt be-tiltattott. Epen úgy járt Krakóban a „Czas” (Kor).

— Krakóban a városi elesetleket gyász-isztentiszteletet rendeztetett. A templom előtt 4—5000-nyi tömeg jelent meg. A földelen fövel térédelő és szent énekeket hangzóttól sokaságot durva porosz-lók szuronyával verték szét; sőt a városban agyuk is irányozottak feléje.

— Lengyelország felé három orosz had-test indítottott el. Bizonyosan nem a constitutio kibirdetésének ünnepeire.

— Stambulban is tartottak gyászmenet a Varsóban március 23-án elesetlektől a francia kö-vetetségi templomban.

— A varsói áldozatok száma legújabb tudósítások szerént sokkal nagyobb, mint eddig jelentve vala, és pedig: 400 sebesült, köztük 57 nő és gyermekek, és 120 halott.

— Az olaszországi magyar legió hős fiait eddig nehezen nélkülözték a cigányzennét. Most sikerült nekik valahonnan egy bandát előkeríteni.

— A spizzai kiszállásról már néhány hét óta egy nap azon hírt hozzák a lapok, hogy ott 50 garibaldista kiszállt, más nap visszavonák, harmadik nap ismét erőstik. Legújabbban a „Patrie” újra erőstti annak megértőjét, s hozzá teszi, hogy a dalmát partok hosszánban kiszállt garibaldisták számát 500-ra teheti.

— A volt nápolyi királyt e hónap második felében Bécsbe várják.

— Bécsben dr. Bergernek, mivel a magyarkról szabadelvűen nyilatkozott Schuselkát megértette, Graeben pedig dr. Hinbucknek azért, mert a magyarokra áldomást mondott, máeszkazent altak. Nem hasonlít ez azon történeti adomához, hogy „ne is kérdézt, kuruc-e vagy labanc, csak üss?”

— Az alsó-országtrák országgyűlésben történt következő esetről írják: Midőn ápril 10-én, mint a protestans páténs kibirdetés napján Franc e Gottfried superintendens a gyűlésterembe lépett, a mőkli és klosterneburgi apatok fölkeltek s üdvözölték őt, örömléket fejezték ki, hogy a protest. egyház autonómiaja elismertett. Franc észrevehető meglepetéssel fejezte ki köszönetét.

TÁRCA.

Egy delejkoros író,

mint rendkívüli boni természeti ritkaság.

(H. L.) A szellem öntudatlanul működik bennünk, mikor álmódunk. Ideges, beteges egyének-nél az álmak néha elannyira élénkek, hogy a tettet is önkénytelenül cselekvésre vonzzák, mely nyögés, zokogás, sikoltás, rángatózás s több eféle által nyilatkozik a szellem benső működéséről. A hold és delejkor állapot működéseiben az emberi szellem önkénytelen, de a mindennapnál magasabb fokon nyilatkozik; s ennek is, valómat az öntudatos szellem működésének az egynéség szerént ismét meg vannak saját fokozatai.

1831-ben Egerben egy holdkoros kisap híre töltö be az országot, sajátosság nyilatkozataival.

1834 végén a debreceni ref. főiskolában egy-szerre három tanúban mutatkoztak ily körjelenségek. Kettő az ágyban maradván énekelt, leekézt, szónoklatokat tartott; a harmadik, mi boldkór-ság ritka példány, az akkori „Társalkodó”-ban gyakran leírva és ismertetve lón. Ez utóbbit, mint korállapotban ő maga javaslá, lovaglás, fekete kávéba csöpögtetett citromlé és tisztes hölgyekkel való társalgás gyógyítja ki bajából. Különös volt, hogy midőn egyik kártarsa meg akará látogatni az alvó holdkorost, ez ellene tiltakozott, mondván: „T. M. most jön a kapuban, ne ereszsétek hozzá, nem tűrhettek.”

1836-ban e sorok írójának az épen említett három körös egyen túl alkalmá volt látni B. kis-ássonnyt H.-M. Vásháryt, ki azon év január há-vában három és (mint akkor elve megmondá) má-jusban tizenegy napig aludt, válszt úgy és akkor aludt a kérdőzőnek, midőn előbb kezét a gyomorfü tájára nyomván, onnét lassan messze kiterjeszté, s ismét oda, honnan kiindult, visszatért. E nevezet-tes beteget a delejzeiseiről Párisban is ismeretes gr. Szápáry Ferenc, ki mindig körülülte észlelődtűt, ismerteté meg a nagy világgal. Ettől fogva ho-nunkban tudtoma nem fordult elő ily delej-kör-ését 1851-ig, midőn Fejérmegyében Rác-Almás-on egy porléány jött híbre rendkívüli álomátásairól, kihez jóslatot hallani, jövendőt mondatni maguknak a vidék lakói mintegy búsult jártak, míg meg a beteg folyógyógyulatai csendörök által úrt az új Py-thia atjának s a jóslatkérdőzöket onnan elűltották.

1852 végén ismerkedtünk meg az asztalmoz-gatással és szellemkopogtatással.

Anily hirdető fölkaptak nálunk s általában Európában ez új találmányt, oly hamar ráuntak s mint hasznatlanságot félrevetették, legfőkébb né-hány nagyban hívók úzik vele maig is rejtekben titkaikat.

Amerikában a szellemkopogtatásnak folyvást számos híve maradt; magában Bostonban három e szakbeli lap áll a túlvilági szellemek nyilatkozatai-nak szolgálatára.

Mintegy bevezetéssel szükségesnek láttam ezeket előre becsátani azokhoz, melyeket mondandó-vagyok.

1856-ban ceglédi ref. lelkész t. Dobos János úrnál látogatóban lévén, mint természet ritkasággal, egy delejkoros író munkájával ismertettem meg. Az író t. Tatai Mihály, ö-kécsen ref. lelkész úr, ugyanaz, kirol 1834-ből Debrecen-ből imént emlékeztünk. Hogy a kopogató szelle-mek, holdkorosak s egyéb szellembetegség öntud-atlanul egész mondatokat leírnak, rövid beszédek-t (a szokottal emelkedetebb gondolatokkal) tartal-ka: erre vannak példák; de hogy egy ember öntu-datán kívül, ismeretlen szellem ösztönéből, mint-egy új mennyi jelenéseket írjon, azaz nem is mennyi jelenéseket, minőket akárhány forrázában szenvedő szelleme a képzeletben játszik s tarka délbábákat föltűntet: de egy logikailag összefüggő egészet, a legnehezebb alapletelek okszéri fölőldá-sát egész rendszeren munkában évek alatt egybe-szerkeszsen: ez engem meglepett, mint e rendkívüli eset bizonyosan mindenkint is meg fogott volna lepu-ti.

Az író lelkész; tehát a szellem, mely t. Ta-tai Mihály úr által működött, őt időnként írásra készítvete, a szellem mondom, mely a munkát át-hatja, tükrözi némleg az őt jellemét, lévén a mű egy részében theologiai, másikban physikai írá-nyú. A theologiai rész a hitván német elveit fej-tégeti, át-tesapva a metaphysikumokba; de a dogma misteriumaiba (sz. háromság titka, föltámadás) nem avatkozik; mindamellett több nehez tételien is köny-nyen átsiklik, s néhol alapulaton keresztül hat. Phys-iema leginkább a világ alakulását tárgyzazza az atomok rendszerre nyomán. Néhol igen furcsa mű-szakavat használ. Sajnos, hogy a nyáczá-n ki-vül, mely az atomokat összetartja, egyébre nem emlekezem. Az irány általában mindennél, néhol a proféták illeltetéseig emelkedett.

Az egész munka címe: „A fadalejben nyilatkozó isteni erő esadattuményei.” Az előző rövid tartalma, mennyire emlekezem, ide megy ki: „Isten az emberiségek időnként en-ek korához képest nyilatkozik. Mózes által az emberiséghez, mint még gyermekhez, de Jézus ál-tal, mint már ifjúhoz nyilatkoztok. A jelen embe-riség már férfikort ért, tehát Isten jelenek az em-be-riségnek mint érett férfunak nyilatkozik — a fadalej által, nem azért, hogy Jézus tanjait el-törölje s újakkal pótolja: azok örökké marada-ndók, hanem hogy a tanokat új öltönyben mutassa föl az emberiségnek; az eddigi öltönyök e tanokan már elavultak, miként az ért korú férfiú testhez-ne nem illő az ifjúkor ruházata.”

Sajnálom, hogy e különös szellem művéből mind az irányra, mind a gondolat menetére nézve példányokat nem mutathatok föl. 1856-ban esiat-tak (tudjuk) a konkordátumot, s az absolu-tismus eziódben ulté fenykört; ilyes gondolatokat közeztetni akkor nem lehet, s ha t. lelkész úr delejkoros állapota s túlvilági szellemekkel közle-kedése köztudomásra jut: még őt is csendörök fog-tak volna őrizni, mint a rácalmási magnetikus álmu-leányt.

Dobos János úr, ki a szellemagságot művelt t. Tatai úr kezíratából lemasolta, többszöri kérel-memet, hogy ezen minék kiütnőbb helyét, mon-da-tait, most, miután szabadabb világban élünk, köz-tudomásra juttatás végett közölne velem, válszt nélkül hagyta. A tény mindenesetre megérdemli, hogy mint hazai s lélekinté ritkaság, mint tudtoma-ny egyetlen rendszeres mű, mely a rendkívüli lélek-alapú szüleménye, haszák létezésében is megismer-tessek.

A művelt külföldön e munka, kivált Ameri-kában, rendkívüli sensációt fogva előidézni, s ha ott Smith haza kóholmányai a mormonok vallás-felekezetek között léte: ezen mű bizonyosan egy másik hitfelekezetnek adandott kélt. E szellem a nagy mindenséget egy élő ember alakjában kép-zelteti, melynek lagjai volnának a nap és a esilla-gok milliói. Es az mondja: miszerent Amerikában egy hasonlómennyű ember (megnevezni még lákát is) ez állítást kiadandó műtében támogatja. Érde-kes volna végére járni.

Szemtanuk után igen érdekes látvány: miké-pen működik a szellem Tatai M. úr által. A delej-körös jobb keze megérdült. Előkapott egy szál gyufát, s ezzel egy az asztalon lévő könyvben a betűkön összevissza kopogtatott. Azután tollal fog-ván, írt egy mondatot. A mondat bevezetőjével a gyufával megint szerteszéjjel kúszált a betűk közt, s amty betűket a könyvben kibökődött, azokat a következő mondatban ismét leírta. Így ment ez to-vább, midőn egy negyed, néha két óra múlva a szellem működni megszűnt s az író ismét magába-tért. Ha például a mondat fordulna elő a szellem dictandójában: „Az Isten fölceme a bölcseleg kez-dett: a delejkoros e betűket előbb a könyvben gyufával megszurkálta, azután leírta volna. Mind az irány, mind a helyesírás ellen, kivált kezdetben hibák fordúlva elő, Tatai megkérdő szellemét (mert utób, egy évi korállapota után, ő maga is működésbe tudta hozni szellemét), hogy lehet e hibákön változtatni? „Miert nem? — válszott a szellem — a forrás is tisztán bugyó elő a föld-ből, azután vegyülnek belé tisztátlan elemek: én is tisztán önlöm belé, de rajta keresztül vegyül-nék közém tisztátlan elemek, melyek e hibákat okozzák.”

Amennyire tudom, Tatai úr e korállapotba

1855-ben jutott, s még 1858-ban sem épült ki bele. A teológiai részben az irály és kifejezés erősebb; a későbbi kozmologiai részben a szellem mintha laukadna. Mahomet koránjának első szárában is lángok lobogtak, az utóbbiakban csak parázs pislog.

Mikép közlekedtek vele a túlvilági szellemek s mikép közlekedett ő a magáéval: mondok rá egy példát. Megrándul jobbra, s az írásban neven szólították. Kérli: „Ki vagy?” „N. N.” (egy korábbi tanuló társa, kinek 20 év óta hírt sem hallott). „Hol vagy?” „A napban.” „Hogy jöttél?” „Főbe löttem magam.” „Miert?” „Világi jobblét reményében vallásomat változtattam. Néhány év múlva atyám meghalt; temetésére mentem; ott ezt énekeltek: pályám megfutottam, hitem megtartottam, add meg uram, amit vártam. Az ének szavai: hogy én hitem meg nem tartottam, annyira meghiúsult, hogy még az nap főbe löttem magam.” Utána jártak a dolgoknak, s valóban úgy történt. Az illetők csak az öngyilkolás indokát nem tudták.

1856 tel végén egy barátja száll meg T. táinál, mint látogató. Lefekvéskor a vendég láttá, mikép ágya lábánál a ruhazserején tetején egy süveg cukor állt. Hajnalban zörrenés ébreszt föl a vendéget és házi gazdát. Gyertyát gyújtának: látták, hogy a süveg cukor a földön hever. „Tudakozni meg szellemeket, barátom, — mond a vendég — hogyan történt ez?” A válasz lön: „Ezen most Olaszország déli részében nagy földrengés volt”, melyet egy pár hét múlva a lapok akkor csakugyan igazoltak. Annak ingása dönté le a süveg cukrot.

Ki az itt mondottak valóságáról bővebb és pedig személyes meggyőződést akarva szerezni: megnevezik a helyeket és személyeket.

(A „Hölgyfutár” után.)

V e g y e s .

— Egy új-yorki napi lap 1860. dec. 15-diki számában jelenti, hogy bizonyos Spalding H. C.

32,000 dollárt (64,000 frtot) fizetett kiadóhivatallában a végett, hogy készített enyvének egy hasábas hirdetését jövő évre a lap minden számában s minden kiadásban kinyomassák. Vajjon meg-e valamennyi magyar lapnak hirdetsi bevétele egész éven át ennyire?

— A sárgaláz. — Sehol sem aggodnak annyira a sárgaláz miatt, mint keleten, hol olykor-olykor egy-egy ily eset elő szokott fordulni.

Igy egykor egy meleg napon, a sárgaláz korszakában, Westow kapitány sétára indulva, elővigyázatból magával vivé nagy felső kabátját, mely visszatértekor már igen terbéssé vált. Nem messze tőle egy beteges külsejű fiatal ember ment.

— Hallo, Jim. Nem akarnád kabátomat szál-lásomig vinni? — kérde a kapitány.

— Miert ne? — mondá Jim egész készség-gel, mi fölött a kapitány egyáltalában nem es-dálkozék.

Kezdetben egymás mellett haladtak, később azonban Jim meglehetősen elmaradt a kapitánytól, s egészen kimerülve létszék azt követni.

— Halo! — kiáltott a kapitány — ha nem akarsz sebesebben jöni, inkább magam viszem ka-bátomat.

— Ne haragudjék kapitány úr, — menteg-tődzék Jim — mert midőn az ember a sárgalázból kiépülve, először hagyja el a kóródat, még gyöngé.

— Sárgaláz, kóróda? — kiáltott a kapitány, kirol tudva volt, hogy semmitől sem félt úgy, mint a ragályos betegségtől. — Kölyök, én nem szre-tém hinni, hogy te a kóródból jössz.

— Epen két órával előbb hagyam el, — vi-szonzá Jim kedélyesen. — Ime kabátja, nem birom tovább, igen nehéz.

— És még a nyakamon akarsz maradni? Ha közel jössz hozzám, lelétek. A semmirekélő kóró-dából jö és egy szót sem szól róla. Nem akarom a kabátot — menj — azt mondom miattam égésd el a kabátot — csak hogy nyakamról elma-radjon. Azt mondom, elégeds a kabátot, ime itt van borralaló, csak el-el, távozzál.

A kapitány futott, amint csak futhatott, csak hogy Jim közeléből menekülhesen.

Jim azonnal visszanyeré egészességét. Egyik kezében a kabátot, másikkban a borralalót tartva, magában mormogá, hogy a sárgaláz mégis jó do-log, ha az ember kikerülheti.

Irodalom és művészet.

— Popovics János, karcagi g. n. e. lel-kész előfizetést hird. „Orthodox hitvallók ima-könyve” című munkájára. Előfizetési ára 2 forint. Tudunkkal ez az első magyar imakönyv görög n. egyesültek számára.

— Kipfelhauser előfizetést nyit 50 krjáv-ol összes költeményeire, melyeket saját „hiteles” arcképevel fog kiadni. Minthogy ez irnak még számos rokonsága van hazánkban, hiszszük, hogy ez lesz az első magyar költeményfüzet, melynek 50,000-nyi első kiadása egy hét alatt elfogy.

— Wilmers Rudolf, világhírű zongoramű-vész magyar szellemben ír egy zeneművet, mely-nek címe „Hunnia”. Egyes részei: 1) Hős zene, mely Árpád korát tünteti elő. 2) Vallásos hangok, a sz. István korabeli vallásos kitzdelmeket adja elő. 3) Szabadág hangjai, melyek Rákóczy har-cait tükrözik.

— Katona a siremléket Dunaiszky elkészítvén, Kecskemeten május 1-én fogják leplezni.

— Rózsavölgyinél Pesten megjelentek: 1) Két 1848-iki népszerű magyar (Klapka és Ko-suth) induló, Egrestől és Müllertől. Zongorára alkalmazta Ábrányi Kornél. 2) Garibald-induló. 3) Szózat, négy kézzre alkalmazta Huber József.

ÜZLETI HIRNÖK.

§ Szeged, április 17-én. Az utolsó bécsi gabona-börzén a tisztabúza ára mérőnkint 10—15 krral alábbesett ugyan, itt mindazáltal a tisztabúza keresetkét, de az eladók magas követeléséknél maradnak, kivált a jobbneműségére nézve, mihen már híny ereszthető, s így bízható, hogy ma-gasabb árak mellett is vevőkre találunk.

E hét folytán idegen vevők, valamint tisztabúzából, ugy nozish is vásárokat kisebb mennyiségűket; a legjobb minőségű rozstát a vasúthoz szállítva mérőnkint 3 frt 50 kr. tizettek. Tengerre sok idegen vevő van, de szilkség-leteiket jelenleg — mivel piacukon a cikkből semmi kész-lek nines — nem fűdözhetik. Az e cikket terbelt hajók, piacuk számára csak jövő hétre várának.

Üzleti terményárak: tisztabúza köllő 10—15 frt 50 kr.; rozs 6 frt 80 kr. — 7 frt; árpa 4 frt 30—80 kr.; zab 3 frt 20—80 kr.; köles 5 frt 50 kr. — 6 frt 50 kr.; tengeri 4 frt 20—40 kr.

Szegedi piaci árak: Borso mérő 6 frt. Lenese m. 6 frt

Paszuly 2 frt 20 kr. Köles 3 frt 20 kr. Burgonya — frt 90 kr. Marhabusz fontja 18 kr. Juhusz 14 kr. Sertésusz 20 kr. Szalonna mászja 28 frt — kr. Zsir itője 48 kr. Lángliszt mászja 14 frt — kr. Zsemlyelisz m. 9 frt — kr. Kenyérliszt itője 8 kr. Kukoricaliszt itője 3 kr. Árpáda 2 itő 12 kr. Köleskása itője 8 kr. Rizsikása fontja 24 kr. Paolaj fontja 80 kr. Repecealj 36 kr. Lenmagolaj 54 kr. Faggyu mászja 42 frt — kr. Faggyutyertya öntött fontja 44 kr. mártott 36 kr. Szappan fontja 28 kr. Kőrősa elő 13 frt — kr. Tölgyfa 11 frt — kr.

Bécsi pénzfárfolyam április 16-án.

5% metalliques 63.35; nemzeti kölcsön 75.30; bank-részvények 71.10; hitelintézeti részvények 146.40; ezis-agio 150. —; londoni váltók 150.90; arany darabja 7.13.

V i s z á l l a s .

TISZA SZEGEDNÉL április 17-én 17° 5' 3"

Közlekedés.

Indulások a vasutakon.

Szegedről Pestre 1 óra 10 perkor d. u., 2 óra 50 perkor éjjel. — Temesvárra 1 ó. 40 p. déltán, 10 óra 15 p. este. Temesvárról Szegedre 6 ó. 55 p. reggel, 11 ó. 25 p. éjjel.

Bérkészek a vasutakon.

Szegedről Temesvárra 6 ó. 35 p. este, 1 ó. 41 p. éjjel. Temesvárról, Szegedről Pestre 8 ó. 23 p. reggel, 8 ó. 27 p. e. Ceglédről Szegedre 1 óra 10 p. déltán, 9 ó. 57 p. este.

Teherszállítási bér:

Vámegyleti mászánkt (90 bécsi font = 100%), vám-egyleti fonttal) Pestől Szegedig a 3 osztály szerént 41, 60, 80 kr. Pestől Debrecenig 58, 81, 113 kr. Pestől Bécsig 63, 90, 124 kr. Pestől Bodenbachig 168, 212, 232 kr. Drezdig ezenfől 3¹/₄, Berlinig 14¹/₄, Hamburgig 55¹/₄ ezist garas.

HIRDETÉSEK.

(101—1)

Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhírről tétetik, hogy a város ta-hadnához tartozó felső makkoserdőben gyakorlathoz italnérsz s vendég-léség jog kihasználására iránt, **7. ért április 10-án** déltáni 3 órakor a gazdaságcséki hivatalban nyilvános árverés fog tartatni.

Miről vállalkozni kívánók 10% bíratpénzzel leendő megjelenés iránt ezenmel értesítetnek.

Szeged, 1861. április 16-án.

Osztrorszky József,
polgármester.

(98—2)

Házeladás.

Buzatérén, Pálffy Sándor kövés-mester tiszteletességában fekvő Bur-ghard lakószéféle ház eladandó. — Értekezetheti **Anar Peter** mórak-nél, 82. Hármasúg-utca, alsóváros, 44. házszám alatt.

(94—3)

226. sz.

Csőd hirdmény

énekllő állomás betöltésére.

Szeged város községének 1861-ik évi ápril hó 4-én és folytatva tartott közgyűlésinél, 226. sz. alatt hozott határozat folytán, ezenmel közhírről tétetik: mikép a helybeli sz. Dömehéz címzett pálok, belvárosi egyházban üresedésben lévő, és a szokott jövedelmeken túl évi östrák értékű 150 frt fizetéssel, ugy 60 frt lakhar járandósággal ellátott énekllő állomás betöltendő leendő, mely állomásra az énekpótlók által előtér-tyelt 1861-ik évi június 3-án déltáni 4 óra azon meggyezéssel fizetik ki, hogy az illető folyamodók hiteles bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket, melyekben eddigi alkalmazásuk, erkölcsi jómagasietik különösen kitüntetendő leszen, a kitűzött időig e város tanácsához be-nyújtás, egyszerűsint az akkoron megtartandó énekpótlóra, az emeltett egyházban személyesen megjelenjenek.

Szeged, ápril hó 4-én 1861.

Osztrorszky József, polgármester

négy részre is célszerűen elosztva, szabadkészből eladni szándékozom

Mely szerént ezenmel közhírről Miertis a venükivánók akár náma-temni kívántam, miként Szeged alsó-álóított eladandó (Mértel-utca, 117. városi részén, ugynevezett Csorván, számú ház), akár megbízottam t. c. Rieger János ur szomszédjának Pospischill György ungal (belváros, lévő, két oldalra is a közös járásra élezház-utca, 678. Rinal egybekötött díuló 142¹/₂ hold tanyaföldesmet, akár náma- asszonyig házában) jelemt egy testben, akár három, vagy a kezeken Szeged, április 14. 1861. venükidvelők kívántatához képest (100—1)

Farkass János.

(99—2)

(96—2)

Lakváltoztatás.

Magyar-Malocsay Izabella

leány-tan- és nevelő-intézetét

folyó évi május 1-ső napjától **Széchenyi-tér, Pfan-féle házba** teendi át. Ez ideig e folyó tanévre növen-dékek fölvetetnek.

A t. c. szűlők és gyámok figyelmébe ajánltatik ezen intézet.

(102—1)

Burger Zsigmond könyvkereskedésben megjelent:

Országgyűlési közlemények.

1-ső év. — Egy év ára 5 ujkr.

Az első magyar általános biztosító-társaság
a jégkár e leni biztosítást
ez évre már megkezdette,
miről a t. c. közönség tisztelettel értesítettik.

Szerkesztett a kiadó-tulajdonos felelőségére alatt. — Nyomatott a kiadó-tulajdonos Burger Zsigmond könyvnyomdájában.